

Традиции

Вевчанскиот карневал се темели на пагански елементи, односно на верувањето дека на преминот во новата година, со ставање маски од чудовишта, се бркаат лошите духови кои останале во куќата од старата година. Вевчани велат дека овие настани се организираат повеќе од 1.400 години.

Вевчанскиот карневал е своевиден "Театар без сидишта", на кој не му се случило да ја одложи претставата, а сцената е цело Вевчани, низ сите негови куќи и улици.

Пишува:
Милева ЛАЗОВА

Надалеку познатиот Вевчански карневал, еден од најинтересните културни настани кај нас, кој го слави доаѓањето на новата година според стариот календар, традиционално се одржа на 13 и на 14 јануари, во струшкото место Вевчани. Со години наназад вевчани весело и со маски ја испраќаат старата и ја пречекуваат новата година. Самиот настан привлекува бројни гости, но неизбежни се и домаќините кои излегуваат сред село за да ги видат василичарите, кои сами ги креирале своите маски, инспирирани од секојдневниот живот. Вообичаено карневалот почна со дефиле на вевчани од Горно и од Долно Маало, а сред село први продефилираа вообичаените маски. Тука беше и незадолжителното василичарско оро, на чело со зетот и невестата, по сокаците на "најмладата република на Балканот - Вевчанската", се правеа и операции во живо...

Со сите други маски вевчани ги коментираат настаните, кои ја одбележаа старата 2008 година кај нас и во светот - собраниските случувања, потсетија и на некои стари афери, личности и настани, а неизбежни беа и "вештерките", "костурите", "човекојадците"... Можеше да се видат и актуелни фази и настани премачкани со сите бои, во живописната поворка, која го исполни Вевчани со многу позитивен дух.

Според традицијата, василичарите ја посветија на "одење по гости", каде кај добрите домаќини со смеа и шега ги бркаа лошите духови... Тие два дена дефилираа по вевчанските улици, со дружба

ПОЗНАТИОТ ВЕВЧАНСКИ КАРНЕВ

КРЕАТИВНИОТ Д ЧОВЕК, НЕСКР

проследена со топла ракија и со музика. "Вевчанскиот карневал со себе ја носи традицијата, но и иронијата и сатирата за актуелните настани, кои сосема спонтано создаваат една совршено превртена слика за времето и за местото кои ги живееме. Тоа е традиција која трае,

игра без протокол, без координатори, покровители... Вевчани два дена беше своевиден театар под маски, а василичарите проникнаа во креативноста на духот на македонскиот човек, нескротен низ вековите", истакна министерката Елизабета Канческа-Милевска.

Вевчанскиот карневал е една од најголемите и најуникатните културни знаменитости во нашата земја, настан кој се случува само еднаш во годината и кој го слави доаѓањето на Новата година, според стариот календар и е спој меѓу паганскиот и современиот начин на прослава. Поради своите специфични особини овој карневал се одделува од останатите во светот поради неговата архаичност, традиционалност, таинственост и уникатни маски. Тој е настан на кој му се восхитуваат илјадници странски посетители, секоја година збогатен со неговата културна и историска вредност. Тогаш во Вевчани е веселба, се празнуваат василичарските обичаи кои континуирано се слават едно де-ноноќие. Во карневалот се интегрирани традиционалните обредни игри и современи маски, а се изведуваат во чест на верскиот празник Свети Василиј Велики - заштитник на вевчанските василичари, на Вевчани и на вевчанци.

УХ НА МАКЕДОНСКИОТ ОТЕН НИЗ ВЕКОВИТЕ

Според градоначалникот на Општина Вевчани, Васил Радиноски, карневалот секоја година е нов и истовремено традиционален.

"Рамката во која се одржува карневалот е традиционална, се одржува секоја година на 13 и 14 јануари, почнува

со поворка низ улиците и со василичарско оро во центарот на селото. Ново е сè останато, сите маски, нов амбиент со нови инспирации, нови настани кои треба да се прокоментираат. Василичарите се мајстори на импровизацијата и со малку маска испраќаат големи по-

раки", истакна Радиноски.

Во Вевчани беше мошне забавно, за што беа заслужни и "Леб и сол", пејачката Дани и фолк пејачот Благоја Грујоски. Карневалот беше организиран од "Тетрагон" во соработка со Туристичката комора и со Општина Вевчани.